

DEN UNIVERSELLE PERIODISKE BEDØMMELSE AF DANMARK 2011

INSTITUT FOR MENNESKERETTIGHEDERS
VURDERING AF DANMARKS BESVARELSE AF
ANBEFALINGER FRA FN'S MENNESKERETTIGHEDSRÅD

DANSK VERSION

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

Den Universelle Periodiske Bedømmelse af Danmark 2011

**Institut for Menneskerettigheders vurdering af Danmarks besvarelse
af anbefalingerne fra FN's Menneskerettighedsråd**

Dansk Version

Indhold

Forord	3
1. Ratifikation, forbehold og inkorporering.....	4
2. Menneskerettighedsstrukturer	9
3. Ligebehandling	12
4. Politi.....	17
5. Tortur	19
6. Anti-terrorisme	21
7. Kvinders rettigheder	22
8. Børns rettigheder	26
9. Indvandrere, flygtninge og asylansøgere.....	30
10. Oprindelige folk.....	41
11. Udviklingsbistand.....	42
12. Supplerende litteratur.....	43

For yderligere information kontakt:

Jonas Christoffersen

Direktør

Institut for Menneskerettigheder

Tlf. 32 69 88 61

Email: jch@humanrights.dk

Christoffer Badse

Specialkonsulent

Institut for Menneskerettigheder

Afdeling for ligebehandling og monitorering

Tlf. 32 69 88 03

Email: cba@humanrights.dk

Martin Futtrup

Juridisk fuldmægtig

Institut for Menneskerettigheder

Afdeling for ligebehandling og monitorering

Tlf. 32 69 89 05

Email: maf@humanrights.dk

Forord

Denne rapport indeholder Institut for Menneskerettigheds vurdering af Danmarks svar på anbefalingerne fremført ved den universelle periodiske bedømmelse (UPR) af Danmark i maj 2011.

Institut for Menneskerettigheder er Danmarks nationale menneskerettighedsinstitution (NHRI) etableret i medfør af FN's Paris Principper. Institut for Menneskerettigheder er akkrediteret som en A-status national menneskerettighedsinstitution af den Internationale Koordineringskomité for nationale institutioner til fremme og beskyttelse af menneskerettigheder (ICC).

Institut for Menneskerettigheder har til opgave blandt andet at overvåge menneskerettighedssituationen i Danmark og rapportere derom til blandt andet FN, ligesom instituttet skal bidrage til implementeringen af menneskerettighederne i Danmark ved informationsvirksomhed og rådgivning af regeringen og Folketinget

Denne rapport er udarbejdet af Institut for Menneskerettigheder. Hensigten er at tilbyde en oversigt og et værktøj, der kan anvendes i forbindelse med opfølgingsfasen og den nationale dialog med centrale aktører, civilsamfundet og den interesserede offentlighed.

Den universelle periodiske bedømmelse af Danmark blev afholdt den 2. maj 2011. Danmark besvarede 1. juli 2011 de i alt 133 anbefalinger, der blev fremsat af medlemmerne af FN's Menneskerettighedsråd. I alt blev 84 anbefalinger accepteret og 49 anbefalinger afvist. Instituttet bemærker at 24, ud af de 49 anbefalinger, som Danmark har valgt at afvise, henholdsvis kommer fra EU-landene, Norge, Schweiz, Canada og USA.

Anbefalingerne ikke er juridisk bindende, idet hovedformålet med den universelle periodiske bedømmelse er at bidrage til en dialog om den effektive beskyttelse af menneskerettighederne. Det er en væsentlig forudsætning for en succesfuld implementering af de accepterede anbefalinger, at der er kendskab til anbefalingerne i Folketinget, regeringen og civilsamfundet.

Processen omkring den UPR er enestående, idet anbefalingerne omhandler en bred vifte af menneskerettigheder og Danmarks klare tilkendegivelse af, om Danmark vil følge anbefalingerne. Inddragelse af forskellige aktører både før og efter bedømmelsen i FN er et centralt og nyskabende element i forhold til anden international menneskerettighedsbedømmelse. UPR-processen har mulighed for at fungere som lokomotiv for de næste års menneskeretlige prioriteringer i Danmark.

Den internationale bedømmelse afsluttes den 21. september 2011, men den danske gennemførelsesproces er først lige begyndt for at sikre en effektiv og forbedret menneskeretlig beskyttelse i Danmark.

Denne rapport gennemgår de 133 anbefalinger. For at øge overskueligheden er anbefalingerne sammenskrevet, således at flere anbefalinger med samme indhold ikke gentages. Efter hver anbefaling fremføres Danmarks accept eller afvisning og begrundelsen herfor samt Institut for Menneskerettigheds kommentar til det danske svar. Hvor det er muligt fremføres også instituttets anbefaling til den konkrete gennemførelse af de accepterede anbefalinger.

Arbejdssproget i FN er engelsk, hvorfor Institut for Menneskerettigheder har oversat anbefalinger og besvarelse. For den præcise formulering henvises til Danmarks officielle rapport på engelsk.

1. Ratifikation, forbehold og inkorporering

Ratifikation af konvention om tvungne forsvindinger (accepteret)

Danmark blev anbefalet at ratificere FN's konvention om beskyttelse af alle personer mod tvungne forsvindinger¹ og at anerkende Komitéen for tvungne forsvindingers kompetence til at behandle individuelle klager, som beskrevet i konventionens artikel 31 og 32.²

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingerne og oplyste, at der inden udgangen af 2011 vil blive færdiggjort en igangværende undersøgelse af, hvilke lovændringer der skal foretages for, at Danmark kan opfylde konventionens krav. Konventionen vil blive ratificeret, når de nødvendige lovændringer er foretaget, og Folketinget har givet sit samtykke til ratificering. Vedrørende konventionens artikel 31 og 32 vil Danmark overveje at anerkende komitéens kompetence til at behandle klager, når Danmark har foretaget en undersøgelse af de juridiske følger. Undersøgelsen forventes afsluttet ved Danmarks ratifikation af konventionen.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark vil tage de nødvendige skridt til at ratificere konventionen. Instituttet anbefaler, at Danmark anerkender komitéens kompetence til at behandle individuelle klager.

Ratifikation af konvention om vandrende arbejdstagere (afvist)

Danmark blev anbefalet at ratificere FN's konvention om beskyttelse af alle vandrende arbejdstagere og deres familier.³

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingerne med den begrundelse, at Danmark allerede har ratificeret alle ILO's kernekonventioner om arbejdstageres rettigheder, som også beskytter udenlandske statsborgere bosat i Danmark. Desuden prioriterer Danmark at forbedre indvandreres integration på arbejdsmarkedet, hvilket er essentielt i forhold til indvandreres rettigheder.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager til efterretning, at Danmark har afvist at ratificere konventionen. Instituttet anbefaler, at den danske regering foretager en juridisk undersøgelse af konventionens forpligtelser for at afklare, præcis hvilke bestemmelser i konventionen Danmark ikke vil efterleve, herunder således at ratifikation med forbehold kan overvejes.

Ratifikation af EMRK protokol 12, vedrørende et generelt forbud mod diskrimination

Danmark blev anbefalet at ratificere protokol nr. 12 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som vedrører et generelt forbud mod diskrimination.⁴ **(afvist)**

¹ Anbefaling nr. 4, 11, 16, 17 og 21 (Spanien, Frankrig, Argentina, Brasilien og Ecuador)

² Anbefaling nr. 11 (Frankrig)

³ Anbefaling nr. 12, 13, 14, 15, 19, 20 and 25 (Algeriet, Egypten, Pakistan, Argentina, Marokko, Ecuador og Guatemala)

⁴ Anbefaling nr. 22 (Ecuador)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da hverken protokollen eller dens forklarende rapport er tilstrækkeligt præcis for så vidt angår protokollens omfang og indhold. Den danske regering finder det derfor svært at vurdere konsekvenserne af at ratificere protokollen. Den danske regering oplyser dog, at spørgsmålet om ratifikation af protokollen løbende vil blive overvejet i takt med, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis vedrørende protokollen udvikles.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist at ratificere protokol 12 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. En ratifikation af protokollen vil give en bedre beskyttelse mod diskrimination for grupper, som i dag ikke er tilstrækkeligt beskyttet af dansk ret. Instituttet anbefaler, at den danske regering snarest foretager en grundig undersøgelse af udviklingen af retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende protokol 12, således at de juridiske konsekvenser af en ratifikation af protokollen tydeliggøres. Desuden bør den danske regering redegøre for, hvorledes protokollens beskyttelsesområde kommer i konflikt med dansk lovgivning og praksis.

Tiltrædelse af tillægsprotokoller med individuel klageadgang

Danmark blev anbefalet at tiltræde følgende protokoller, som tillader individuel klageadgang:

- Valgfri protokol til den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder;⁵ (**afvist**) og
- Valgfri protokol til konventionen om rettigheder for personer med handicap.⁶ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** at tiltræde begge tillægsprotokoller. For så vidt angår den internationale konvention om, økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder kan den danske regering ikke ratificere protokollen, da en stor del af rettighederne i konventionen er for vage og upræcise. Komitéen for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder kan derfor blive bragt i en situation, hvor den må definere indholdet af en eller flere bestemmelser, og dermed får rollen som lovgiver. I visse tilfælde vil komitéen ikke være i stand til at vurdere en konkret sag uden samtidig at tage stilling til, hvorledes en stat fordeler sine velfærdsydelse. Danmark mener, at sådanne spørgsmål bedst håndteres af regering og lovgiver i den enkelte medlemsstat.

FN's konvention om rettigheder for personer med handicap indeholder flere økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, som medlemsstater skal implementere gradvist inden for statens ressourcer. Disse rettigheder består af åbne formuleringer, hvis indhold kan være svært at definere. Dette skyldes, at økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder er tiltænkt gradvis implementering, og derfor er en stats forpligtelser svære at definere. Da rettighederne ofte er af en fordelingspolitisk natur, er de uegnede til at blive vurderet i forhold til individuelle sager.

⁵ Anbefaling nr. 3, 5 og 23 (Spanien, Palæstina og Ecuador)

⁶ Anbefaling nr. 3, 6, 7, 8, 9, 10 og 23 (Spanien, Østrig, Frankrig, Australien, Storbritannien, Burkina Faso og Ecuador)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark afviser at tiltræde tillægsprotokollerne til to konventioner, som Danmark i forvejen har tilsluttet sig.

Danmark har ved sin ratifikation af de to konventioner allerede accepteret, at handicapkomitéen og komitéen for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder løbende eksaminerer Danmarks implementering af konventionerne. Komitéerne overvåger således, at Danmarks lovgivning i tilstrækkelig grad respekterer konventionernes bestemmelser. Danmark har også tilsluttet sig EU's charter om fundamentale rettigheder, som også indeholder økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Komitéerne opgaver i enkeltsager vil være at vurdere, om en medlemsstat i en konkret situation har levet op til sine forpligtelser.

De økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder varierer i omfang og præcision. Nogle rettigheder er vagt formuleret, hvilket internationale komitéer må respektere ved fortolkningen og anvendelsen af konventionerne. Andre rettigheder er til gengæld meget klart formulerede og vil være vigtige at beskytte gennem en individuel klageadgang. Dette gælder for eksempel retten til at danne og være medlem af fagforeninger og forbuddet mod diskrimination. I en velfærdsstat som Danmark er det for eksempel vigtigt at sikre ligebehandling i adgangen til sociale ydelser.

Handicapkonventionen indeholder både økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder såvel som borgerlige og politiske rettigheder. En undladelse af at tillade individuel klageadgang i forhold til Handicapkonventionen medfører, at klageadgangen vedrørende disse rettigheder i Handicapkonventionen også nægtes for handicappede. Særligt inden for handicapområdet, hvor den nuværende danske beskyttelse mod diskrimination er utilstrækkelig, vil det være vigtigt at sikre en individuel klageadgang.

Instituttet finder, at Danmark vil være i bedre stand til at påvirke komiteernes praksis, såfremt klageadgangen accepteres, idet Danmark i så fald kan forklare sit syn på sagen over for komiteerne. Såfremt komiteerne træffer afgørelser, Danmark ikke kan acceptere, er disse ikke bindende for Danmark. Der er derfor ingen risiko forbundet med accepten af klageadgangen. Instituttet anbefaler derfor, at Danmark anerkender den internationale klageadgang i enkeltsager.

Udvidelse af konventioner og protokoller til at gælde Grønland og Færøerne

Danmark blev anbefalet at udvide anvendelsesområdet for alle tiltrådte menneskeretlige konventioner og protokoller til også at omfatte Grønland og Færøerne.⁷ **(accepteret)**

Danmark blev særligt opfordret til at udvide anvendelsesområdet for:

- Valgfri protokol til konventionen om barnets rettigheder omhandlende salg af børn, børneprostitution og børneporno;⁸ **(accepteret)**
- Valgfri protokol til konventionen om barnets rettigheder om forebyggelse, bekæmpelse og retsforfølgning af menneskehandel, særlig handel med kvinder og børn.⁹ **(accepteret)**

⁷ Anbefaling nr. 30 (Aserbajdsjan)

⁸ Anbefaling nr. 1 og 24 (Ungarn og Ecuador)

⁹ Anbefaling nr. 1 og 24 (Ungarn og Ecuador)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingerne om at udvide anvendelsesområdet for de to tillægsprotokoller til Børnekonventionen, således at Grønland og Færøerne også er omfattede. Den danske regering oplyste, at der i løbet af 2011 forventes at blive afsluttet en undersøgelse af, hvilke lovændringer der er nødvendige for at Grønland og Færøerne kan opfylde protokollernes bestemmelser.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at børnekonventionens tillægsprotokoller forventes udvidet til også at omfatte Grønland og Færøerne.

Danmark **accepterede** anbefalingen om at udvide anvendelsesområdet for alle tiltrådte menneskeretlige konventioner og protokoller til også at omfatte Grønland og Færøerne. Danmark tilstræber at sikre et lokalt ejerskab til den demokratiske proces i Grønland og Færøerne. Danmark har derfor overført en række lovgivningsmæssige og administrative beføjelser til det grønlandske selvstyre og det Færøernes hjemmestyre. Tiltrædelse af menneskeretlige konventioner kan ske i samarbejde med den danske regering, men besluttet selvstændigt af Grønland og Færøerne og kan variere afhængig af de politiske prioriteter i de forskellige dele af det danske kongerige. Det hænder således, at Danmark tager et territorielt forbehold ved tiltrædelse af internationale instrumenter. Den danske regering fremhæver, at denne praksis er veletableret og anerkendt af flere internationale organisationer, blandt andet af FN's generalsekretær.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Instituttet for Menneskerettigheder er enig med den danske regering i, at menneskerettigheder og den demokratiske proces bør forankres lokalt i Grønland og Færøerne. Danmarks menneskeretlige forpligtelser gælder imidlertid hele det danske kongerige. Den danske regering bør derfor i fornødent omfang støtte arbejdet i Grønland og på Færøerne med at forberede ratifikation af yderligere menneskerettighedsinstrumenter, således at Danmark fuld ud kan deltage i det internationale menneskerettighedsarbejde, og således at borgere i Grønland og på Færøerne nyder samme internationale beskyttelse som borgere i Danmark.

Forbehold

Danmark blev anbefalet at trække sine forbehold for så vidt angår følgende konventioner tilbage:

- Konventionen om barnets rettigheder og tilhørende protokoller;¹⁰ **(afvist)**
- International konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder;¹¹ **(afvist)**
- International konvention om borgerlige og politiske rettigheder.¹² **(afvist)**

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingerne med den begrundelse, at Danmark generelt tilstræber en høj grad af menneskerettighedsbeskyttelse. Danmarks få forbehold er taget på baggrund af en grundig forudgående vurdering. For så vidt angår FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder har Danmark blandt andet taget forbehold over for retten til at få straffesager prøvet i to

¹⁰ Anbefaling nr. 2 og 18 (Brasilien og Sydafrika)

¹¹ Anbefaling nr. 18 og 23 (Sydafrika og Ecuador)

¹² Anbefaling nr. 18 (Sydafrika)

retsinstanter, da visse mindre straffesager kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse for at kunne ankes. Den danske regering afviste at fjerne dette forbehold, da de fleste af disse sager er ukomplicerede for så vidt angår bevisførelse og anvendelse af lovgivning.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark uden videre afviser at ophæve de danske forbehold. Da mange af de danske forbehold er 20-30 år gamle, kan det være relevant at diskutere, om forbeholdene reelt stadig er nødvendige. Instituttet anbefaler, at den danske regering redegør nærmere for de danske forbehold og deres fortsatte relevans.

Inkorporering

Danmark blev anbefalet at inkorporere alle internationale menneskerettighedskonventioner i dansk ret.¹³ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** at inkorporere FN's menneskerettighedskonventioner i dansk ret. Den danske regering fremhævede, at konventionerne ikke indeholder en juridisk forpligtelse til at inkorporere konventionerne, og at Danmark sikrer ved ratifikationen, at dansk lovgivning overholder de internationale forpligtelser. Danmark sikrer løbende overholdelsen af internationale konventioner blandt andet i lovgivningsprocessen, og ikke-inkorporerede konventioner udgør en relevant retskilde i dansk ret. Den danske regering finder det derfor hverken juridisk nødvendigt eller politisk ønskværdigt at inkorporere konventionerne.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist at inkorporere konventionerne i dansk ret. I 2001 anbefalede et inkorporeringsudvalg nedsat af Justitsministeriet i betænkning 1407/2001, at Danmark inkorporerer tre af FN's menneskerettighedskonventioner, men regeringen har afvist at følge anbefalingen.

Instituttet er enig med den danske regering i, at ratificerede, men ikke-inkorporerede konventioner, er relevante retskilder i dansk ret. Højesteret har imidlertid i flere sager fastslået, at konventioner, der ikke er inkorporeret, har en begrænset virkning i dansk ret. Det er derfor juridisk nødvendigt at inkorporere, hvis Danmark fuldt ud vil sikre sig, at konventionerne overholdes. Instituttet beklager, at regeringen ikke finder det politisk ønskeligt, at Danmark sikrer menneskerettighedsbeskyttelsen i Danmark

¹³ Anbefaling nr. 26, 28, 29 og 33 (Canada, Sydafrika, Holland og Kirgisistan)

2. Menneskerettighedsstrukturer

National handlingsplan for menneskerettigheder

Danmark blev anbefalet at udvikle og implementere en national handlingsplan for menneskerettigheder for at skabe rammerne for en systematisk og omfattende indsats med henblik på at fremme og beskytte menneskerettighederne.¹⁴ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da den danske regering ikke betragter en national handlingsplan for menneskerettigheder som nødvendig for at sikre en høj grad af menneskerettighedsbeskyttelse. Danmark bestræber sig generelt på at sikre en høj menneskerettighedsstandard inden for politik og lovgivning og i alle dele af samfundet. Forskellige menneskerettighedsproblematikker behandles konkret, og initiativer udvikles af de relevante eksperter inden for de enkelte samfundsområder. Denne arbejdsmetode sikrer en effektiv tilgang til fremme og beskyttelse af menneskerettigheder.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist at udarbejde en national handlingsplan for menneskerettigheder. Instituttet er enig med den danske regering i, at Danmark har en høj grad af menneskerettighedsbeskyttelse. Den danske indsats for at fremme og beskytte menneskerettigheder er imidlertid usystematisk og utilstrækkelig. Der er således adskillige handlingsplaner og initiativer inden for forskellige menneskeretlige områder, men der savnes i dag et overblik over de menneskeretlige udfordringer i Danmark, ligesom der ikke foretages en systematisk informationsindsamling om gennemførelsen af menneskerettighederne i Danmark. En national menneskeretlig handlingsplan vil kunne anvendes til at identificere de største menneskeretlige udfordringer i Danmark og klarlægge, om der mangler viden inden for bestemte områder.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at den danske regering tager initiativ til at udarbejde en national handlingsplan for menneskerettigheder. Instituttet står gerne til rådighed med vejledning og bistand.

Overholdelse af internationale forpligtelser

Danmark blev anbefalet at sikre, at dansk lovgivning er i overensstemmelse med internationale forpligtelser.¹⁵ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da det er den danske regerings opfattelse, at dansk lovgivning allerede er i overensstemmelse med de internationale menneskeretlige forpligtelser, og da den menneskeretlige beskyttelse løbende søges forbedret i Danmark.

¹⁴ Anbefaling nr. 42 (Indonesien)

¹⁵ Anbefaling nr. 27 (Egypten)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder anerkender, at Danmark har et højt menneskeretligt beskyttelsesniveau. Det er instituttets opfattelse, at denne anbefaling effektivt kan efterleves gennem udarbejdelse og implementering af en national menneskeretlig handlingsplan.

FN's Special Procedures

Danmark blev anbefalet at besvare tematiske forespørgsler sendt af FN's Special Procedures¹⁶ uden forsinkelser, og reducere mængden af forsinkede besvarelser.¹⁷ **(accepteret)**

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og ser frem til, at tematiske forespørgsler fra FN's Special Procedures i fremtiden prioriteres højere. Danmark har mellem januar 2006 og oktober 2010 blot besvaret 7 ud af 26 tematiske forespørgsler fra FN's Special Procedures.¹⁸

Adgang til retspraksis

Danmark blev anbefalet at gøre afgørelser fra danske domstole og administrative organer gratis og offentligt tilgængelige.¹⁹ **(accepteret)**

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen og oplyste, at Domstolsstyrelsen i efteråret 2010 indledte arbejdet med at udvikle en offentlig database med retspraksis. Det forventes, at databasen vil give gratis adgang til domme fra Højesteret, landsretterne og Sø- og Handelsretten. Alle domme vil blive anonymiseret for at beskytte de involverede parter.

Vedrørende forvaltningsretlige afgørelser sikrer dansk lovgivning princippet om åbenhed i forvaltningen. Offentlighedsloven giver med nogle undtagelser adgang til afgørelser. Folketinget behandler på nuværende tidspunkt et forslag til ændring af offentlighedsloven som pålægger en række offentlige myndigheder at give offentligheden gratis information om myndighedens aktiviteter på sin hjemmeside.

¹⁶ "Special procedures" er mekanismer etableret af FN's Menneskerettighedsråd, og de har til opgave at behandle bestemte landesituationer eller tematiske emner i alle dele af verdenen gennem undersøgelser, overvågning, rådgivning og offentliggørelse af rapporter. På nuværende tidspunkt eksisterer der 33 tematiske mandater og otte landemandater.

¹⁷ Anbefaling nr. 52 og 53 (Rusland og Afghanistan)

¹⁸ Compilation prepared by the Office of the High Commissioner for Human Rights in accordance with paragraph 15 (b) of the annex to Human Rights Council resolution 5/1 (Denmark), A/HRC/WG.6/11/DNK/2, 21 February 2011

¹⁹ Anbefaling nr. 97 (Ungarn)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen.

Instituttet påpeger, at en mere effektiv gennemførelse af anbefalingen kan omfatte adgang til alle domstolsafgørelser, herunder også byretternes afgørelser. Dette vil i betydeliggrad øge omkostningerne ved at drive databasen, men manglende adgang til byretsafgørelser kan gøre det vanskeligt at monitorere den menneskeretlige beskyttelse inden for sagsområder, som sjældent behandles i flere retsinstanser. For eksempel er det i dag vanskeligt at monitorere omfanget af diskriminationssager i Danmark. Instituttet anbefaler, at omfanget og indholdet af databasen nærmere overvejes.

Opfølgning

Som opfølgning på bedømmelsen blev Danmark anbefalet at tilrettelægge en proces med brede, nationale høringer af civilsamfundet og inddragelse af Institut for Menneskerettigheder.²⁰

(accepteret)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen. Den danske regerings besvarelse indeholder imidlertid ikke en beskrivelse af, hvordan anbefalingen vil blive implementeret. Instituttet ser derfor frem til, at den danske regering afklarer sin holdning til, hvordan instituttet og civilsamfundet vil blive inddraget i implementeringen af de accepterede anbefalinger.

Udbredelse af anbefalinger

Danmark blev anbefalet at lave en dansk oversættelse af resultatet af den danske UPR proces samt konkluderende bemærkninger fra FN's komitéer og landerapporter fra FN's Special Procedures vedrørende Danmark.²¹ **(accepteret)**

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen og oplyste, at anbefalingerne fra FN's Børnekomité, som blev afgivet efter Danmarks eksamination i januar 2011, er ved at blive oversat til dansk. Der vil desuden blive afholdt møder med relevante organisationer for at drøfte opfølgningen på komitéens anbefalinger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og ser frem til, at der i fremtiden vil blive foretaget en systematisk oversættelse af internationale anbefalinger til Danmark samt inddragelse af relevante organisationer i gennemførelsen af anbefalinger.

²⁰ Anbefaling nr. 48 (Østrig)

²¹ Anbefaling nr. 46 og 51 (Aserbajdsjan og Canada)

3. Ligebehandling

Revideret ligebehandlingslovgivning

Danmark blev anbefalet at sikre lige beskyttelse mod diskrimination for alle grupper ved at udarbejde en enkelt lov, som dækker alle diskriminationsgrunde.²² (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen. Danmark tillægger det stor vigtighed at fremme ligebehandling og forebygge diskrimination. Den danske ligebehandlingslovgivning består af en række forskellige love, som tilbyder netop den type og grad af beskyttelse, som er bedst egnet til den enkelte diskriminationsgrund og det enkelte samfundsområde. Det er den danske regerings opfattelse, at forskellige former for diskrimination kræver forskellige løsninger for at tilbyde et generelt højt beskyttelsesniveau.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist anbefalingen. Instituttet finder ikke den danske regerings begrundelse for afvisningen overbevisende. Diskrimination på grund af handicap og seksuel orientering er to områder, som i dag nyder en utilstrækkelig beskyttelse mod diskrimination. For eksempel vil det ikke være i strid med gældende dansk lovgivning at afvise en person med handicap fra en restaurant på grund af vedkommendes handicap, hvorimod dette er forbudt og strafbart, såfremt afvisningen begrundes i vedkommendes etniske baggrund. Efter instituttets opfattelse er det åbenbart ikke en tilstrækkelig beskyttelse af handicappede mod diskrimination.

FN's handicapkonvention indeholder et forbud mod diskrimination, men den danske regering har afvist at inkorporere konventionen, ligesom regeringen ikke vil tillade individuel klageadgang til FN's Handicapkomité (se ovenfor). Implementeringen af Handicapkonventionen giver derfor efter instituttets opfattelse heller ikke personer med handicap en tilstrækkelig beskyttelse mod diskrimination i henhold til handicapkonventionen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at den danske regering reviderer den danske ligebehandlingslovgivning og udarbejder en samlet lov, som beskytter alle grupper mod diskrimination, hvilket navnlig vil betyde, at Ligebehandlingsnævnets kompetence udvides.

Kønsligestilling

Danmark blev anbefalet at fortsætte bestræbelserne på at opnå kønsligestilling,²³ og at fremme antallet af kvinder i ledende poster på arbejdsmarkedet og særligt vedrørende beslutningsprocesser.²⁴ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** begge anbefalinger uden yderligere bemærkninger.

²² Anbefaling nr. 31 (Canada)

²³ Anbefaling nr. 43 (Norge)

²⁴ Anbefaling nr. 85 (Aserbajdsjan)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingerne. Instituttet anbefaler, at den danske regering giver en redegørelse for, hvilke konkrete initiativer der vil blive iværksat for at opnå kønsligestilling og fremme antallet af kvinder i ledende poster.

Diskrimination af børn

Danmark blev anbefalet at intensivere bestræbelserne på i praksis at afskaffe alle former for diskrimination af børn.²⁵ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da anbefalingens indhold er uklart.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder er enig med den danske regering i, at det konkrete indhold af denne anbefaling er uklart, da det ikke fremgår tydeligt, om anbefalingen henviser til en konkret problemstilling vedrørende diskrimination af en bestemt gruppe af børn.

Institut for Menneskerettigheder finder imidlertid, at Danmark bør acceptere anbefalingen og oplyse, at man vil implementere anbefalingen ved at foretage en revision af ligebehandlingslovgivningen i Danmark og derved sikre, at alle i Danmark nyder en retslig beskyttelse mod diskrimination, herunder på grund af alder, hvorved der vil kunne indføres beskyttelse mod diskrimination af børn.

Frafald på skoler

Danmark blev anbefalet at adressere det høje frafald på skoler blandt studerende tilhørende etniske minoriteter.²⁶ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og ser frem til en nærmere redegørelse for, hvilke konkrete tiltag der vil blive iværksat for at implementere anbefalingen.

Fremme af dialog, forståelse og tolerance

Danmark blev anbefalet at fremme interreligiøs og interkulturel dialog, forståelse og tolerance mellem forskellige etniske og religiøse grupper i landet.²⁷ (**accepteret**)

²⁵ Anbefaling nr. 66 (Palæstina)

²⁶ Anbefaling nr. 112 (Slovakiet)

²⁷ Anbefaling nr. 54, 57, 59, 64, 67, 71, 107 og 108 (Rusland, Tyrkiet, Malaysia, Usbekistan, Palæstina, Marokko, Indonesien og Aserbajdsjan)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da den danske regering tillægger bekæmpelsen af intolerance og racisme stor betydning. Danmark har taget og vil fortsætte med at tage en række foranstaltninger for at beskytte udsatte grupper i samfundet mod diskrimination og hadforbrydelser og for at bekæmpe racisme, intolerance og fremmedhad. I de seneste år har den danske regering lanceret to handlingsplaner, som har til formål at øge tolerancen i samfundet, og som på nuværende tidspunkt bliver implementeret. Den ene handlingsplan fra 2009 vedrører forebyggelse af ekstremistiske synspunkter blandt unge, og den anden handlingsplan fra 2010 skal fremme etnisk ligebehandling og respekt for individet.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at den danske regering har accepteret anbefalingen, men savner en redegørelse for, hvilke nye initiativer regeringen vil iværksætte for at øge dialog og tolerance i det danske samfund.

Hadefuld tale

Danmark blev anbefalet at opretholde § 266 b i straffeloven og at tage forholdsregler for at undgå, at opgivelse af sager relateret til racemæssigt eller religiøst had, afholder ofre fra at fortsætte med at klage og fører til straffrihed for gerningsmænd, der overtræder bestemmelsen.²⁸ (**accepteret**)

Danmark blev anbefalet at styrke og effektivt implementere lovmæssige tiltag til at forbyde, retsforfølge og straffe hadefuld tale, tilskyndelse til had og religiøs profilering samtidig med at ytringsfriheden fremmes og beskyttes.²⁹ (**accepteret**)

Danmark blev anbefalet at sikre juridisk ansvar for spredning af racemæssig og religiøs intolerance gennem pressen.³⁰ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** alle anbefalingerne, da den danske regering lægger stor vægt på bekæmpelsen af hadefuld tale, opfordring til had mv. Regeringen har taget adskillige initiativer for at sikre, at der i sådanne sager sker en effektiv undersøgelse og retsforfølgning. Straffelovens § 266 b kriminaliserer truende, forhånende eller nedværdigende ytringer rettet mod specifikke grupper på grund af denne gruppes race, hudfarve, religion eller seksuelle orientering.

Samtidig følger det af Grundloven, at enhver er berettiget til at offentliggøre sine tanker dog under ansvar for domstolene. I en straffesag vedrørende hadefuld tale må domstolene vurdere, om en konkret udtalelse er beskyttet, eller hvorvidt udtalelsen er i strid med straffelovens § 266 b. I denne afvejning tillægges retten til ytringsfrihed stor betydning.

²⁸ Anbefaling nr. 37 og 96 (Pakistan og Algeriet)

²⁹ Anbefaling nr. 62, 109 og 110 (Egypten, Pakistan og Bangladesh)

³⁰ Anbefaling nr. 101 (Hviderusland)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt at den danske regering har accepteret anbefalingerne, da en høj grad af ytringsfrihed, hvor det enkelte individ samtidig står til ansvar for sine ytringer, er essentielt for et velfungerende demokrati. Instituttet forstår den danske regerings accept af anbefalingerne som en bekræftelse af, at straffelovens § 266 b ikke indskrænkes eller ophæves.

Det fremgår ikke af svaret fra den danske regering, hvorledes man vil implementere anbefalingen om at forebygge, at anklagemyndighedens opgivelse af anmeldte sager om racistiske ytringer får ofre til at afholde sig fra at politianmelde fremtidige krænkelser. Danmark har tidligere fået kritik fra FN's komité mod Racediskrimination (CERD) for netop at undlade at retsforfølge racistiske ytringer.

Rigsadvokaten offentliggør løbende alle domstolsafgørelser vedrørende straffelovens § 266 b på www.rigsadvokaten.dk. En måde at implementere anbefalingen på kan være at øge gennemsigtigheden i anklagemyndighedens praksis således at alle politianmeldte sager, hvor anklagemyndigheden vælger ikke at rejse tiltale, ligeledes offentliggøres. Herved vil det blive lettere at overvåge, hvorvidt anklagemyndighedens tiltalepraksis efterlever Danmarks menneskeretlige forpligtelser.

Identifikation og monitorering af racisme og fremmedhad

Danmark blev anbefalet at tage yderligere skridt til at identificere sager om racisme og fremmedhad.³¹ **(accepteret)**

Midler til at bekæmpe racisme, hadforbrydelser, fremmedhad og religiøs intolerance

Danmark blev anbefalet at tage forholdsregler, inklusive retlige skridt, til at bekæmpe racisme, fremmedhad, religiøs intolerance og diskrimination på grund af race, etnisk oprindelse, sprog, religion eller national oprindelse.³² **(accepteret)**

Herunder blev Danmark anbefalet, at:

- fjerne forhindringer for at ofre for diskrimination har effektiv adgang til retsbeskyttelse;³³ **(accepteret)**
- foretage passende foranstaltninger til at sikre, at nationale, etniske og religiøse minoriteter kan politianmelde sådan kriminalitet;³⁴ **(accepteret)**
- sikre en umiddelbar efterforskning og fast reaktion over for udøvere af hadefulde, racistiske og fremmedfjendtlige handlinger, tale og udgivelser.³⁵ **(afvist)**

³¹ Anbefaling nr. 54, 57, 64 og 70 (Rusland, Tyrkiet, Usbekistan og Brasilien)

³² Anbefaling nr. 54, 55, 56, 57, 60, 64, 67, 68, 69, 70 og 71 (Rusland, Grækenland, Bangladesh, Tyrkiet, Malaysia, Usbekistan, Palæstina, Iran, Argentina, Brasilien og Marokko)

³³ Anbefaling nr. 65 (Mexico)

³⁴ Anbefaling nr. 65 (Mexico)

³⁵ Anbefaling nr. 58 (Malaysia)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** tre af ovenstående anbefalinger. I de seneste år har den danske regering lanceret to handlingsplaner, som har til formål at øge tolerancen i samfundet, og som på nuværende tidspunkt bliver implementeret. Den ene handlingsplan fra 2009 vedrører forebyggelse af ekstremistiske synspunkter blandt unge og den anden handlingsplan fra 2010 skal fremme etnisk ligebehandling og respekt for individet.

Danmark **afviste** at tage yderligere foranstaltninger til efterforskning og retsforfølgelse af hadefulde ytringer, da den danske regering mener, at der allerede foretages en effektiv efterforskning. Som nævnt tillægger den danske regering bekæmpelsen af racisme, hadefulde ytringer og opfordringer til had stor betydning. Danmark har taget - og vil fortsætte med at tage - foranstaltninger for at beskytte udsatte grupper mod racisme, intolerance og fremmedhad og at sikre, at hadforbrydelser effektivt undersøges og retsforfølges.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at den danske regering accepterede en række af ovenstående anbefalinger.

Institut for Menneskerettigheder har i 2011 udgivet en udredning som belyser, hvordan hadforbrydelser håndteres i Danmark.³⁶ Udredningen indeholder desuden en række anbefalinger til, hvordan håndteringen af hadforbrydelser kan styrkes i Danmark. For eksempel søger Instituttet at styrke ofres mod, vilje og evne til at anmelde hadforbrydelser gennem en landsdækkende oplysningsindsats. Desuden anbefales det, at Rigspolitiet koordinerer en samlet indsats for at styrke politiets arbejde med hadforbrydelser i forhold til identifikation, registrering og efterforskning af hadforbrydelser. Instituttets samarbejde med blandt andet Rigspolitiet er siden da intensiveret, ligesom rigspolitiet ved flere lejligheder i den senere tid har tilkendegivet sit fokus på området.

Institut for Menneskerettigheder savner ikke desto mindre en nærmere redegørelse for, hvilke initiativer implementeringen af anbefalingerne vil indebære.

³⁶Hadforbrydelser i Danmark – vejen til en effektiv beskyttelse, Institut for Menneskerettigheder, udredning nr. 8 (2011)

4. Politi

Etnisk profilering

Danmark blev anbefalet at vedtage foranstaltninger til at forebygge og forbyde etnisk profilering udøvet af politiet.³⁷ (**accepteret**)

Danmark blev anbefalet at sikre, at brugen af visitations-zoner ikke resulterer i etnisk eller religiøs profilering.³⁸ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da den danske regering tillægger bekæmpelsen af intolerance og racisme stor betydning. Danmark har taget og vil fortsætte med at tage en række foranstaltninger for at beskytte udsatte grupper i samfundet mod diskrimination og hadforbrydelser og for at bekæmpe racisme, intolerance og fremmedhad. I de seneste år har den danske regering lanceret to handlingsplaner, som har til formål at øge tolerancen i samfundet, og som på nuværende tidspunkt bliver implementeret. Den ene handlingsplan fra 2009 vedrører forebyggelse af ekstremistiske synspunkter blandt unge, og den anden handlingsplan fra 2010 skal fremme etnisk ligebehandling og respekt for individet.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at den danske regering har accepteret ovenstående anbefalinger, men savner en redegørelse for, hvorvidt regeringen vil iværksætte konkrete foranstaltninger for at efterleve anbefalingerne.

Institut for Menneskerettigheder har i 2011 udarbejdet en rapport, som undersøger den juridiske beskyttelse mod etnisk profilering i Danmark.³⁹ Rapportens overordnede konklusion er, at der i Danmark er utilstrækkelig opmærksomhed på risikoen ved etnisk profilering udøvet af politiet. Rapporten indeholder desuden en række anbefalinger til, hvordan den juridiske beskyttelse mod etnisk profilering kan øges. For eksempel kan et klart forbud mod diskrimination indføres i politiloven og Rigspolitiet kan udarbejde nationale retningslinier vedrørende forebyggelse af etnisk profilering ved foretagelse af stikprøvekontrol, grænsekontrol og andre politiindgreb. Desuden kan overvågning af omfanget af etnisk profilering forbedres gennem indførelsen af et system, hvor alle politiindgreb systematisk registreres.

Politiets magtanvendelse

Danmark blev anbefalet at revidere de eksisterende mekanismer og rammer for håndtering af beskyldninger om politiets magtmisbrug, inklusiv brug af våben, for at sikre fuld overholdelse af Torturkonventionen.⁴⁰ (**accepteret**)

Danmark blev anbefalet at sikre, at alle anmeldelser om politiets magtmisbrug bliver efterforsket uafhængigt, upartisk og inden for rimelig tid.⁴¹ (**accepteret**)

³⁷ Anbefaling nr. 63 (Egypten)

³⁸ Anbefaling nr. 79 (Algeriet)

³⁹ *Etnisk profilering i Danmark – dansk retsbeskyttelse inden for politiets arbejdsområde*, Institut for Menneskerettigheder (2011)

⁴⁰ Anbefaling nr. 77 (Usbekistan)

⁴¹ Anbefaling nr. 75 og 78 (Usbekistan)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at regeringen har accepteret ovenstående anbefalinger. Folketinget vedtog i 2010 en ændring af retsplejeloven, hvorved der indføres en ny politiklageordning og oprettes en ny uafhængig politiklagemyndighed.⁴² Loven træder i kraft den 1. januar 2012.

Da den nye politiklageordning imødekommer ovenstående anbefalinger finder Institut for Menneskerettigheder på nuværende tidspunkt ikke anledning til at foreslå yderligere initiativer til at implementere anbefalingerne. Instituttet vil dog anbefale, at den nye politiklageordning evalueres efter nogle år, og at resultatet af en evaluering inddrages i Danmarks fremtidige rapportering til FN's overvågningsmekanismer.

Identifikation af politibetjente

Danmark blev anbefalet at indføre foranstaltninger til at sikre muligheden for at identificere individuelle politibetjente.⁴³ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da det er den danske regerings opfattelse, at det allerede er muligt at identificere politibetjente, og at anbefalingen derfor allerede er implementeret. I Danmark har politibetjente pligt til at oplyse navn og tjenestested på anmodning fra enhver borger, som de kommer i kontakt med som led i deres arbejde. Undtaget er dog særlige tilfælde, for eksempel hvis den pågældende borger er beruset eller tydeligvis lider af en psykisk sygdom.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark accepterede anbefalingen. Instituttet finder imidlertid, at der er utilstrækkelig mulighed for at identificere politibetjente. Instituttet påpeger, at en bedre implementering af anbefaling kan ske ved, at der indføres en umiddelbar identifikationsform, for eksempel i form af identifikationsnumre på politiets uniformer.

⁴² Lov nr. 404 af 21. april 2010 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Ny politiklageordning m.v.)

⁴³ Anbefaling nr. 76 (Slovakiet)

5. Tortur

Torturbestemmelse i straffeloven

Danmark blev anbefalet at indføre tortur som en selvstændig forbrydelse i straffeloven og den militære straffelov samt at tilpasse bestemmelser om forældelse i forhold til Torturkonventionen.⁴⁴ (accepteret)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da alle handlinger, som udgør tortur ifølge Torturkonventionens artikel 1, allerede er dækket af bestemmelser i den danske straffelov. Dette gælder også handlinger, hvor psykisk smerte og lidelse påføres et offer. Desuden indeholder den danske straffelov en særlig bestemmelse, som fastslår, at det skal indgå som en skærpende omstændighed ved strafudmålingen, at en overtrædelse er begået ved tortur. Straffeloven fastslår desuden udtrykkeligt, at der ikke indtræder forældelse ved straffelovsovertrædelser, som udgør tortur.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen. En efterlevelse af anbefalingen med henblik på at forbedre retsstillingen i Danmark forudsætter imidlertid, at Danmark indfører en særskilt straffelovsbestemmelse, som kriminaliserer tortur. Tortur vil være omfattet af straffelovens øvrige bestemmelser, men en selvstændig kriminalisering af tortur mangler.

FN's komité mod tortur, FN's Special Rapporteur mod Tortur og senest FN's Menneskerettighedsråd under den danske UPR proces har alle givet Danmark ovenstående anbefaling. Danmark er internationalt kendt for sin indsats for at bekæmpe tortur. Det er essentielt for opretholdelsen af Danmarks ry, at Danmark også selv prioriterer FN's anbefalinger vedrørende tortur. Da anbefalingen i sig selv er ganske ukompliceret for Danmark at implementere, anbefaler Institut for Menneskerettigheder, at den danske regering efterlever anbefalingen ved særskilt at kriminalisere tortur.

Varetægtsfængsel

Danmark blev anbefalet at begrænse brugen af lange varetægtsfængslinger.⁴⁵ (accepteret)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen og oplyste, at Folketinget i 2008 ændrede retsplejeloven med det formål at begrænse brugen af langvarige varetægtsfængslinger. Lovændringen indfører et øvre loft for længden af varetægtsfængslinger, som kun kan forlænges, hvis en række betingelser er opfyldt. Danmark vil desuden overveje nødvendigheden af yderligere foranstaltninger til at begrænse brugen af lange varetægtsfængslinger.

⁴⁴ Anbefaling nr. 32, 72, 73 og 74 (Canada, Rusland, Usbekistan og Spanien)

⁴⁵ Anbefaling nr. 98 (Storbritannien)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen. Instituttet mener, at en fyldestgørende implementering af anbefalingen som minimum vil forudsætte en fortsat overvågning af anvendelsen af varetægtsfængslinger og en løbende evaluering af muligheden for at begrænse brugen af varetægtsfængslinger yderligere.

Overfyldte fængsler

Danmark blev anbefalet at tage yderligere initiativer til at begrænser omfanget af overfyldte fængsler.⁴⁶ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da den danske regering allerede har iværksat adskillige foranstaltninger for at løse problemet med overfyldte fængsler og har forpligtet sig til at adressere problemet i fremtiden.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt at den danske regering har accepteret anbefalingen og anbefaler en samlet redegørelse for, hvilke initiativer der i fremtiden vil blive iværksat.

Rendition flights

Danmark blev anbefalet i en åben og transparent proces at evaluere konsekvenserne af flyvninger over dansk luftrum og landinger i Grønland, som fandt sted i forbindelse med CIA's udleveringsprogram.⁴⁷ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen uden nærmere begrundelse.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager til efterretning, at den danske regering har afvist denne anbefaling. Instituttet er bekendt med, at den danske regering nedsatte en tværministeriel arbejdsgruppe, som har udarbejdet en redegørelse vedrørende hemmelige CIA-flyvninger over Danmark, Grønland og Færøerne.

Instituttet noterer sig imidlertid, at redegørelsen er blevet kritiseret, og at både Grønland og Færøerne har efterspurgt en ny redegørelse. Da sagen angiveligt vedrører grove menneskerettighedskrænkelser, navnlig tortur og ulovlig frihedsberøvelse, taler gode grunde, herunder hensynet til at afslutte sagen endegyldigt, for, at der foretages en afsluttende og uafhængig undersøgelse med henblik måske navnlig på at forebygge eventuelle fremtidig, retsstridig anvendelse af dansk luftrum.

⁴⁶ Anbefaling nr. 101 (Hviderusland)

⁴⁷ Anbefaling nr. 132 (Schweiz)

6. Anti-terrorisme

Evaluering af anti-terrorlovgivningen

Danmark blev anbefalet at foretage en inkluderende og fakta-baseret evaluering af den danske anti-terrorlovgivning.⁴⁸ (afvist)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da den danske regering for nyligt udarbejdede en redegørelse om erfaringerne med de såkaldte "anti-terrorpakker"⁴⁹ og ikke fandt anledning til at foretage lovændringer. I forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen har Justitsministeriet modtaget bidrag fra Politiets Efterretningstjeneste, Rigsadvokaten og Rigspolitiet samt relevante ministerier. Som det fremgår af den danske regerings UPR rapport har civilsamfundet kritiseret den danske redegørelse om anti-terrorpakkerne. Den danske regering vil tage civilsamfundets kritik i betragtning i sine fortsatte bestræbelser med at sikre, at anti-terrorlovgivningen giver mulighed for effektivt at bekæmpe terrorisme uden at udhule borgernes grundlæggende rettigheder.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det beklageligt, at den danske regering har afvist anbefalingen.

Justitsministeriet udarbejdede i 2010 - som det fremgår af regeringens svar - en redegørelse som viste, at der generelt var positive erfaringer med de regler, som blev indført i forbindelse med regeringens anti-terrorpakker, og regeringen fandt derfor ikke anledning til på daværende tidspunkt at ændre lovgivningen. Justitsministeriets redegørelse oplyser imidlertid intet om, hvor ofte forskellige typer af indgreb er blevet anvendt, i hvilke situationer de anvendes, eller hvilke resultater anvendelsen har indebåret.

Indsatsen mod terrorisme indebærer ofte indskrænkninger i individers menneskerettigheder og særligt i retssikkerheden. Dette gælder for eksempel aflytning, øget mulighed for udvisning og opbevaring af data. Indskrænkninger i menneskerettighedsbeskyttelsen af hensyn til terrorbekæmpelse kan være nødvendige, men på grund af indskrænkningernes ofte intensive karakter er det vigtigt løbende at vurdere, hvorvidt dansk lovgivning i tilstrækkelig grad varetager hensynet til både menneskerettigheder og en effektiv terrorbekæmpelse.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der foretages en fakta-baseret evaluering af den danske anti-terrorlovgivning. Evalueringen bør undersøge, i hvilket omfang forskellige typer af indgreb anvendes og i hvilke situationer de anvendes. Desuden bør der opstilles indikatorer, som gør det muligt at vurdere, om anvendelsen af anti-terror lovgivning er for vidtgående eller anvendes i passende udstrækning. Instituttet er indforstået med, at begrænsede dele af en sådan evalueringsrapport må undtages fra offentliggørelse. Ikke desto mindre er det nødvendigt at en evaluering foretages. Det centrale i anbefalingen er, at evalueringen skal være fakta-baseret og ikke kun – som Justitsministeriets såkaldte evaluering – vurdere lovgivningen ved inddragelse af enkelte retsafgørelser.

⁴⁸ Anbefaling nr. 133 (Holland)

⁴⁹ Redegørelse om erfaringerne med lovgivning indført i forbindelse med anti-terrorpakke I fra 2002 og anti-terrorpakke II fra 2006

7. Kvinders rettigheder

Identifikation af ofre for menneskehandel

Danmark blev anbefalet at styrke beskyttelsen af ofre for menneskehandel. Herunder blev Danmark anbefalet at styrke kapaciteten til identifikation af ofre for menneskehandel.⁵⁰ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen, men noterer sig også, at Danmark har afvist de øvrige forslag til at styrkelse af beskyttelsen af ofre for menneskehandel, jf. nedenfor. Instituttet ser frem til en redegørelse fra den danske regering for, hvilke initiativer der i fremtiden vil blive iværksat for at styrke beskyttelsen af ofre for menneskehandel.

Frihedsberøvelse af ofre for menneskehandel og refleksionsperiode

Danmark blev anbefalet at sikre, at ofre for menneskehandel ikke frihedsberøves, men i stedet tilbydes ordentlig beskyttelse. Desuden blev Danmark anbefalet at udvide refleksionsperioden for ofre for menneskehandel samt at gøre refleksionsperioden fuldstændig ubetinget.⁵¹ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen da refleksionsperioden udelukkende er relevant for udenlandske ofre for menneskehandel, som har søgt opholdstilladelse, men er nødt til at forlade Danmark, fordi de ikke opfylder betingelserne i udlændingeloven. Desuden er udlændingelovens forskellige tilbud om støtte og assistance til ofre for menneskehandel ubetingede i forhold til vedkommendes villighed til at deltage i den kriminelle efterforskning. Udlændingens ”samarbejde om en forberedt hjemsendelse” indebærer ikke et samarbejde med politiet vedrørende den kriminelle efterforskning. Det indebærer, at udlændingen accepterer den tilbudte hjælp og assistance samt underskriver de nødvendige ansøgninger om rejsedokumenter osv., og om muligt giver de danske myndigheder den fornødne information til at kunne kontakte oprindelseslandet.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist anbefalingen. Instituttet finder, at ofre for menneskehandel bør betragtes og behandles som ofre for en grov forbrydelse. De danske myndigheder bør derfor være bevidste om, at ofrenes behov bør komme i første række, før overvejelse om frihedsberøvelse, udvisning og hjemsendelse. Der er således en menneskeretlig pligt til at foranstalte politimæssig efterforskning i sager, hvor der er rimelig grund til at tro, at et menneske har været handlet.

Instituttet anbefaler, at Danmark styrker indsatsen mod menneskehandel. Blandt andet bør overvågning og dataindsamling om problemets omfang og ofrenes situation styrkes.

⁵⁰ Anbefaling nr. 87 og 88 (Østrig og Slovakiet)

⁵¹ Anbefaling nr. 89 (Slovakiet)

Alternativ til repatriering til ofre for menneskehandel

Danmark blev anbefalet at tilbyde langvarige alternativer, som tillader ofre at blive i Danmark gennem arbejdstilladelser eller opholdstilladelser snarere end et tilbud om repatriering eller asyl.⁵² **(afvist)**

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen da den indebærer introduktion af særlige opholdstilladelser til ofre for menneskehandel. Ifølge udlændingeloven kan en opholdstilladelse ikke gives, alene fordi en udlænding har været udsat for menneskehandel. Dette gælder både voksne og mindreårige. Udenlandske ofre for menneskehandel, som risikerer forfølgelse i oprindelseslandet, kan imidlertid få asyl. Asylmyndighederne foretager i hver enkelt sag en vurdering af, hvorvidt der er en konkret og individuel risiko for, at en udlænding udsættes for forfølgelse ved hjemrejse til sit oprindelsesland. En humanitær opholdstilladelse kan desuden gives, såfremt væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme en ansøgning. Opholdstilladelse kan også gives, hvis ganske særlige grunde taler for.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks besvarelse til efterretning, idet den internationale beskyttelse ikke forpligter Danmark til at indføre de anbefalede foranstaltninger. Instituttet anbefaler ikke desto mindre, at Danmark styrker overvågningen og dataindsamlingen vedrørende ofre for menneskehandel. Instituttet anbefaler desuden, at den danske regering offentliggør samlede data om antallet af udenlandske ofre for menneskehandel som henholdsvis udvises eller får asyl eller humanitært ophold.

Strafferetlig beskyttelse mod voldtægt

Danmark blev anbefalet at revidere straffelovens §§ 218, 220, 221 og 227 omhandlende voldtægt og seksuelle overgreb ved at fjerne referencer til den ægteskabelige status mellem offer og påstået gerningsmand, som har en faktisk indflydelse på strafudmålingen.⁵³ **(afvist)**

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen. Den danske regering har nedsat en ekspertkomite, Straffelovrådet,⁵⁴ til at foretage en grundig gennemgang af straffelovens kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden. Straffelovrådet forventes at færdiggøre sit arbejde om cirka et år. Regeringen mener, at en lovændring må afvente Straffelovrådet anbefalinger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager den danske regerings svar til efterretning og anbefaler, at anbefalingen inddrages i Straffelovrådets arbejde.

⁵² Anbefaling nr. 124 (USA)

⁵³ Anbefaling nr. 34, 35 og 36 (Norge, Schweiz og Belgien)

⁵⁴ Straffelovrådet har 20. november 2009 fået meddelt kommissorium om revision af straffelovens kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden

Vold i nære relationer / vold mod kvinder

Danmark blev anbefalet at sikre en mere effektiv beskyttelse af ofre for vold i nære relationer, særligt for udsatte grupper som kvinder og børn i Danmark, Grønland og Færøerne.⁵⁵ **(accepteret)**

Herunder blev Danmark anbefalet, at:

- fortsætte implementeringen af den nationale strategi til bekæmpelse af vold i nære relationer for 2009-2012;⁵⁶ **(accepteret)**
- vedtage effektive politiske tiltag, mekanismer og programmer, som har til formål at bekæmpe og afskaffe vold mod kvinder;⁵⁷ **(accepteret)**
- bringe national lovgivning i overensstemmelse med menneskeretlige standarder;⁵⁸ **(accepteret)**
- lancere en handlingsplan til bekæmpelse af vold i nære relationer i Grønland;⁵⁹ **(accepteret)**

Danmarks svar

Danmark **accepterede** ovenstående anbefalinger, da bekæmpelse af vold i nære relationer er højt prioriteret af den danske regering. For at styrke arbejdet inden for dette område har regeringen vedtaget en ny national strategi til bekæmpelse af vold i nære relationer. Adskillige initiativer i strategien er rettet mod børn i voldsramte hjem.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingerne. Instituttet ser frem til en redegørelse for, hvilke initiativer der er og i fremtiden vil blive iværksat for at styrke bekæmpelsen af vold i nære relationer (se nedenfor).

Vedtagelse af lov om vold mod kvinder

Danmark blev desuden anbefalet, at vedtage en specifik lov om vold mod kvinder inklusiv vold i nære relationer;⁶⁰ **(afvist)**

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen da det er et grundlæggende princip i dansk ret, at strafferetlige bestemmelser så vidt muligt formuleres kønsneutralt. Straffelovsbestemmelser vedrørende vold gælder således uanset ofrets køn.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder deler den danske regerings holdning om, at strafferetlige bestemmelser i dansk ret så vidt muligt bør formuleres kønsneutralt.

⁵⁵ Anbefaling nr. 81, 82 og 83 (Polen, Slovenien and Korea)

⁵⁶ Anbefaling nr. 45 (Moldova)

⁵⁷ Anbefaling nr. 85 and 86 (Aserbajdsjan og Indonesien)

⁵⁸ Anbefaling nr. 86 (Indonesien)

⁵⁹ Anbefaling nr. 44 (Spanien)

⁶⁰ Anbefaling nr. 80 (Østrig)

Udenlandske ofre for hustruvold

Danmark blev anbefalet at tilbyde udenlandske gifte kvinder, som er ofre for vold i nære relationer, retlig beskyttelse og vedtage administrative retningslinjer til at beskytte dem og særligt overveje opholdstilladelser.⁶¹ (accepteret)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen. Det fremgår af udlændingelovens § 19, stk. 8, at danske myndigheder i ægtefællesammenføringsager, hvor opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, skal tage særligt hensyn til, om samlivsophøret skyldes, at udlændingen med opholdstilladelse har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast begået af ægtefællen. De danske udlændingemyndigheder skal tage stilling til, om inddragelse af en opholdstilladelse må formodes at være særligt byrdefuld på grund af udlændingens personlige omstændigheder. Denne beslutning træffes på grundlag af en konkret, individuel vurdering af omstændighederne i hver enkelt sag. Dansk lovgivning indeholder således klare juridiske garantier og administrative retningslinjer, som beskytter indvandrere, som er ofre for vold i nære relationer, for så vidt angår deres opholdstilladelse. Derudover har alle ofre for vold i nære relationer adgang til støtte, retshjælp og husly.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen. Instituttet opfordrer den danske regering til at redegøre for, hvorvidt anbefalingen giver anledning til at foretage konkrete initiativer til at styrke beskyttelsen af ofre for vold i nære relationer. Instituttet anbefaler desuden, at Danmark løbende monitorerer og offentliggør data vedrørende antallet af personer, som udsættes for vold i nære relationer og hvor mange udlændinge, som henholdsvis får inddraget sin opholdstilladelse som følge af samlivets ophør.

⁶¹ Anbefaling nr. 84 (Honduras)

8. Børns rettigheder

Børneombudsmand

Danmark blev anbefalet at oprette en uafhængig Børneombudsmand til at fremme og beskytte børns rettigheder samt overvåge implementeringen af Børnekonventionen.⁶² (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da Danmark allerede har veletablerede institutioner, som kollektivt beskytter børn og unges rettigheder i Danmark, som for eksempel Ankestyrelsen, Folketingets Ombudsmand og Børnerådet. Både Folketingets Ombudsmand og Ankestyrelsen har mulighed for at behandle konkrete sager. Den danske regering mener derfor, at de eksisterende organisationer, som arbejder for at beskytte børns rettigheder, er tilstrækkelige.

Danmark har iværksat en række initiativer for at informere børn om deres rettigheder og klagemuligheder. På nuværende tidspunkt arbejdes der på at lancere en ny hjemmeside for børn, som har til formål at oplyse børn om deres rettigheder på et sprog, som er forståeligt for dem. Derudover besluttede regeringen for nyligt at øge den finansielle støtte til den gratis telefonrådgivning "Børnetelefonen" som drives af Børns Vilkår.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at den danske regering har afvist anbefalingen, idet FN's Børnekomité, Børnerådet og størstedelen af danske børneorganisationer alle anbefaler oprettelsen af en Børneombudsmand. Et af landene bag anbefalingen er Norge, som har erfaringer med en Børneombudsmand.

Anbefalingen bygger på en vurdering af, at de kompetente myndigheder i praksis ikke behandler sager, som vedrører børn. Årsagen hertil kan være, at myndighederne ikke besidder den nødvendige kompetence til at behandle sagerne, eller at de berørte børn ikke har de nødvendige ressourcer til at benytte det nuværende system.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der oprettes en Børneombudsmand, som er i stand til at vejlede børn om deres rettigheder, og som kan bistå børn i forhold, som vedrører dem, herunder når sager vedrørende dem behandles i det danske system, ligesom Institut for Menneskerettigheder bør finansieres, således at børns rettigheder kan fremmes systematisk. Børneombudsmanden bør være i stand til at fungere i nært samarbejde med Folketingets Ombudsmand og Institut for Menneskerettigheder

Den kriminelle lavalder

Danmark blev anbefalet at bringe dansk lovgivning i overensstemmelse med anbefalingerne fra FN's Børnekomité ved at genindføre en kriminel lavalder på 15 år.⁶³ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da det er den danske regerings opfattelse, at sænkningen af den kriminelle lavalder fra 15 til 14 år er i overensstemmelse med anbefalingerne fra FN's Børnekomité.

⁶² Anbefaling nr. 38, 39, 40 og 41 (Indien, Polen, Norge og Kirgisistan)

⁶³ Anbefaling nr. 99 (Kirgisistan)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at den danske regering har afvist anbefalingen. Instituttet er svært overrasket over, at den danske regering mener, at sænkningen af den kriminelle lavalder er i overensstemmelse med Børnekomitéens anbefalinger. FN's Børnekomité udtrykte i sine seneste anbefalinger sin "dybe bekymring" ("deep concern") over sænkningen af den kriminelle lavalder fra 15 til 14 år.⁶⁴ Komitéen har generelt givet udtryk for, at den kriminelle lavalder bør være mellem 14 og 16 år, og at en kriminel lavalder under 12 år er internationalt uacceptabelt. Komitéen har desuden anbefalet, at den kriminelle lavalder ikke nedsættes, selvom lavalderen sættes til over 12 år. Tværtimod bør medlemslandene stræbe imod at hæve den kriminelle lavalder.⁶⁵

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at en kriminel lavalder på 15 år genindføres.

Frihedsberøvelse og isolationsfængsling af mindreårige

Danmark blev anbefalet at forbyde frihedsberøvelse af mindreårige i institutioner med voksne.⁶⁶ **(afvist)**

Danmark blev desuden anbefalet at forbyde isolationsfængsling af mindreårige.⁶⁷ **(afvist)**

Danmarks svar

Danmark **afviste** begge anbefalinger. Mindreårige anbringes som hovedregel uden for fængselssystemet. De kan dog anbringes inden for fængselssystemet, hvis for eksempel anklagen mod en mindreårig vedrører en særligt grov eller farlig forbrydelse. Mindreårige vil i en sådan situation blive anbragt i en særlig afdeling for unge eller i et lokalt fængsel, hvor der adgang til socialt samvær med andre unge lovovertrædere. Såfremt socialt samvær med andre unge lovovertrædere ikke er muligt, må personalet overveje, om det er i den unges bedste interesse at have socialt samvær med ældre indsatte for at undgå social isolation. Personalet skal være særligt opmærksomt på, at den unge ikke udsættes for negativ indflydelse fra ældre indsatte, og at det sociale samvær er en fordel for den unge lovovertræder.

Isolationsfængsling af unge under 18 må kun iværksættes eller forlænges, hvis særlige omstændigheder påkræver det. Isolationsfængsling af unge under 18 må højst vare i fire uger, medmindre anklagen vedrører forbrydelser mod statens selvstændighed, sikkerhed eller forbrydelse mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v. I 2009 blev ingen person under 18 år isolationsfængslet i forbindelse med varetægtsfængsling.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist anbefalingerne, som svarer til FN's Børnekomité's anbefalinger til Danmark i februar 2011.⁶⁸ Isolationsfængsling og afsoning

⁶⁴ Committee on the Rights of the Child, Concluding observations (Denmark), pr. 65. CRC/C/DNK/CO/4, 4 February 2011 ("expresses its deep concern on ... (b) the lowering of the age of criminal responsibility from 15 years to 14 years").

⁶⁵ Committee on the Rights of the Child, General Comment no. 10 (2007), Children's rights in juvenile justice, CRC/C/GC/10, 25 April 2007

⁶⁶ Anbefaling nr. 100 (Belgien)

⁶⁷ Anbefaling nr. 100 (Belgien)

sammen med voksne medfører en stor risiko for psykiske skadevirkninger på mindreårige. Instituttet anerkender de danske myndigheders indsats for at begrænse isolationsfængsel og mindreåriges afsoning sammen med voksne og finder, at denne indsats vidner om en anerkendelse af de psykiske skadevirkninger på mindreårige.

Det fremgår af den danske regerings besvarelse, at afsoning med voksne kun forekommer, hvis det eneste alternativ er social isolation. Det er instituttets opfattelse, at hverken afsoning med voksne eller social isolation er i barnets bedste interesse, og instituttet anbefaler derfor, at det danske fængselssystem indrettes således, at dette valg ikke opstår.

Om brugen af isolationsfængsel over for mindreårige fremgår det af den danske regerings besvarelse, at ingen personer under 18 år blev isolationsfængslet i 2009 i forbindelse med varetægtsfængsling. Instituttet mener, at dette bør give den danske regering anledning til at fastsætte en målsætning om helt at afskaffe isolationsfængsling af mindreårige.

Seksuel udnyttelse af børn

Danmark blev anbefalet at foretage nødvendige foranstaltninger til at bekæmpe børneprostitution, seksuel udnyttelse af børn og børnesexturisme.

Herunder blev Danmark anbefalet, at:

- sikre at børneofre har adgang til tilstrækkelige ydelser til at sikre deres helbredelse og sociale reintegration;⁶⁹ **(accepteret)**
- kriminalisere produktion og distribution af pornografiske eller erotiske billeder, særligt af børn;⁷⁰ **(accepteret)**
- konsekvent - ved deres tilbagekomst til Danmark - at retsforfølge gerningsmænd for forbrydelser begået udenlands;⁷¹ **(accepteret)**
- styrke politiets kapacitet til at håndtere forbrydelser relateret til børnepornografi på Internettet;⁷² **(accepteret)**
- informere børn og deres forældre om sikker brug af Internettet;⁷³ **(accepteret)**
- udvikle en mere systematisk tilgang til samarbejde mellem myndighedsorganer og civilsamfundet til bekæmpelse af handel med børn.⁷⁴ **(accepteret)**

Danmarks svar

Danmark **accepterede** ovenstående anbefalinger. For så vidt angår anbefaling nr. 92 og 93 oplyste den danske regering, at distribution og fremstilling af børnepornografi allerede er kriminaliseret i

⁶⁸ Committee on the Rights of the Child, Concluding observations (Denmark), pr. 66. CRC/C/DNK/CO/4, 4 February 2011

⁶⁹ Anbefaling nr. 90 og 91 (Indonesien og Aserbajdsjan)

⁷⁰ Anbefaling nr. 92 (Malaysia)

⁷¹ Anbefaling nr. 92 og 93 (Malaysia og Grækenland)

⁷² Anbefaling nr. 94 (Iran)

⁷³ Anbefaling nr. 94 (Iran)

⁷⁴ Anbefaling nr. 95 (Australien)

Danmark, og at straffeloven gør det muligt at retsforfølge danske statsborgere og andre personer bosiddende i Danmark, som seksuelt udnytter børn uden for Danmarks grænser.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingerne. Det fremgår af den danske regerings svar, at straffeloven allerede lever op til nogle af anbefalingerne.

Instituttet savner imidlertid en uddybning af de danske myndigheders indsats for at bekæmpe og retsforfølge seksuel udnyttelse af børn og børnesexturisme. Instituttet ser desuden frem til en redegørelse for, hvilke konkrete initiativer den danske regering vil iværksætte for at implementere de øvrige anbefalinger.

9. Indvandrere, flygtninge og asylansøgere

Udlændinges menneskerettigheder

Danmark blev anbefalet fuldt ud at respektere udlændinges menneskerettigheder uanset deres opholdsgrundlag.⁷⁵ (accepteret)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da det er den danske regerings opfattelse, at udlændingeloven er i fuld overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager til efterretning, at det er den danske regerings opfattelse, at udlændingeloven er i fuld overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser

Instituttet dog bemærker, at dansk lovgivning bygger på en forudsætning om, at alle afgørelser i enkelt sager skal være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Det er således ikke tilstrækkeligt, at lovgivningen er i overensstemmelse med internationale forpligtelser, idet administrationen af lovgivningen ligeledes skal være i overensstemmelse med internationale standarder.

Institut for Menneskerettigheder finder anledning til at fremhæve FN's Menneskerettighedskomité's afgørelse af 22. juli 2010 om Danmarks krænkelse af FN's konvention om civile og politiske rettigheder i en konkret sag om afslag på familiesammenføring til en mindreårig udlænding (*Mohamed El-Hichou, Communication No. 1554/2007*). Desuden bør nævnes Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 14. juni 2011 om Danmarks krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i en anden konkret sag om afslag på familiesammenføring til en mindreårig udlænding (*Osman mod Danmark*). Disse afgørelser har givet instituttet anledning til en vis bekymring med hensyn til den danske regulering og administration af sager vedrørende familiesammenføring af udenlandske børn til herboende forældre. Instituttet er i dialog med Integrationsministeriet om, hvordan international praksis om opholdstilladelse til børn nærmere kan fortolkes.

Institut for Menneskerettigheder fremhæver imidlertid, at instituttet ikke har mulighed for at gennemføre en uafhængig og tilstrækkelig monitorering af praksis på dette samt andre forvaltningsområder, idet instituttet beklageligvis ikke har klar adgang til forvaltningens praksis. Information om praksis på udlændingesservice hjemmeside er – trods forbedringer de senere år – fortsat sporadisk og usystematisk.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at den danske regering gennemfører en menneskeretlig vurdering af sin administration af sager om familiesammenføring af børn til herboende forældre efter udlændingeloven. Instituttet anbefaler endvidere, at det på ny meget nøje overvejes at udgive en årsberetning på familiesammenføringsområdet i lighed med Flygtningenævnets årsberetning og den forventede årlige redegørelse på indfødsretsområdet.

⁷⁵ Anbefaling nr. 61 og 128 (Ecuador og Brasilien)

Retssikkerhed

Danmark blev anbefalet at være særligt opmærksom på udlændinges retssikkerhed.⁷⁶ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da det er den danske regerings opfattelse, at ikke danske statsborgeres menneskerettigheder, herunder deres retssikkerhed, allerede beskyttes fuldt ud.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager til efterretning, at det er den danske regerings opfattelse, at udlændinges menneskerettigheder, herunder deres retssikkerhed, beskyttes fuldt ud i Danmark. Instituttet bemærker, at anbefalingen efter instituttets opfattelse er uklar.

Social integration

Danmark blev anbefalet at tage behørigt hensyn til kulturelle og religiøse følelser hos nyankomne udlændinge og indvandrere ved udviklingen af politikker og programmer for social integration.⁷⁷ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og ser frem til en redegørelse for, hvilke initiativer der i fremtiden vil blive iværksat for at implementere anbefalingen.

Kønsrelateret vold

Danmark blev anbefalet at tage de nødvendige retslige eller administrative forholdsregler for at sikre, at opholdsstatus ikke afhænger af ægteskabelige relationer i sager, hvor der er anmeldt kønsrelateret vold.⁷⁸ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da det fremgår af udlændingelovens § 19, stk. 8, at danske myndigheder i ægtefællesammenføringssager, hvor opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, skal tage særligt hensyn til, om samlivsophøret skyldes, at udlændingen med opholdstilladelse har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast begået af ægtefællen. De danske udlændingemyndigheder skal tage stilling til, om inddragelse af en opholdstilladelse må formodes at være særligt byrdefuld på grund af udlændingens personlige omstændigheder. Denne beslutning træffes på grundlag af en konkret, individuel vurdering af omstændighederne i hver enkelt sag. Dansk lovgivning indeholder således klare juridiske garantier og administrative retningslinjer som beskytter indvandrere, som er ofre for vold i nære relationer, for så vidt angår deres opholdstilladelse. Derudover har alle ofre for vold i nære relationer adgang til støtte, retshjælp og husly.

⁷⁶ Anbefaling nr. 128 (Brasilien)

⁷⁷ Anbefaling nr. 122 (Pakistan)

⁷⁸ Anbefaling nr. 121 (Mexico)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist anbefalingen.

Instituttet anbefaler, at Danmark offentliggør data vedrørende antallet af udlændinge, som er ofre for vold i nære relationer, og hvor mange af disse ofre, som får frataget sin opholdstilladelse som følge af samlivets ophør.

Asylansøgers adgang til sundhedsydelse

Danmark blev anbefalet at afhjælpe asylansøgers vanskeligheder med at få adgang til sundhedsydelser, som skyldes den omstændighed, at de ikke har et CPR-nummer, som kræves for at blive identificeret og modtage støtte.⁷⁹ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da det er den danske regerings opfattelse, at anbefalingen er baseret på en faktisk misforståelse. De danske udlændingemyndigheder tilbyder allerede sundhedsydelser til asylansøgere – inklusiv afviste asylansøgere. Asylansøgere under 18 år har ret til den samme sundhedspleje som danske børn. For så vidt angår voksne asylansøgere dækker Udlændingetjenesten udgifter til sundhedsydelser, forudsat at behandlingen er nødvendig, uopsættelig og smertelindrende. Derudover har alle personer, som befinder sig i Danmark – inklusiv asylansøgere og illegale indvandrere – ret til gratis akut hospitalsbehandling, for eksempel i tilfælde af en ulykke, pludselig sygdom, fødsel eller forværring af kroniske sygdomme osv.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning, idet instituttet bemærker, at anbefalingen til Danmark efter instituttets opfattelse er uklar.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler imidlertid, at det nærmere overvejes, om sundhedsbehandling af asylansøgere og afviste asylansøgere i overensstemmelse med den enkeltes behov er tidssvarende.

Frihedsberøvelse af asylansøgere

Danmark blev anbefalet at sikre, at frihedsberøvelse af flygtningen, indvandrere og asylansøgere kun anvendes som en sidste udvej.⁸⁰ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og ser frem til en redegørelse for, hvilke initiativer der i fremtiden vil blive iværksat for at gennemføre anbefalingen.

⁷⁹ Anbefaling nr. 114 (Frankrig)

⁸⁰ Anbefaling nr. 131 (Slovakiet)

Uledsagede flygtningebørn

Danmark blev anbefalet at revidere udlændingeloven for at sikre, at uledsagede flygtningebørn, som søger asyl, modtager den nødvendige beskyttelse og bistand.⁸¹ (**delvis accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** første del af anbefalingen vedrørende ændring af udlændingeloven. Danmark **accepterede** den anden halvdel af anbefalingen om at sikre tilstrækkelig beskyttelse og bistand til flygtningebørn, som søger asyl. Danmark anser uledsagede mindreårige for at være sårbare, og udlændingeloven indeholder særlige regler for disse udlændinge.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning, idet instituttet dog samtidig anbefaler, at Danmark overvejer, om der er behov for nærmere analyser og overvågning af forholdene for uledsagede mindreårige asylansøgere.

Ret til uddannelse

Danmark blev anbefalet at give lige anerkendelse af retten til uddannelse for uledsagede flygtningebørn.⁸² (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og ser frem til en redegørelse for, hvilke initiativer der i fremtiden vil blive iværksat for at gennemføre anbefalingen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler i den forbindelse, at Danmark med henblik på at styrke mindreårige asylansøgere adgang til uddannelse nærmere overvejer de gældende administrative, organisatoriske samt budgetmæssige vilkår herfor.

Ret til familieliv

Danmark blev anbefalet yderligere at styrke familiens grundlag og undgå at anvende foranstaltninger og lovgivning, som truer selve familiens grundlag i samfundet.⁸³ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da familien spiller en central rolle i det danske samfund og dansk lovgivning søger at fremme familielivet. I Danmark er det op til den enkelte indbygger at bestemme, hvordan hans eller hendes familieliv skal organiseres. En familie kan derfor bestå af et ægteskab, registreret partnerskab, samliv eller en familie kan bestå af et par, som ikke lever sammen eller af en enkelt person. De forskellige muligheder for at etablere et familieliv skaber grundlaget for barndommen og for børns velvære.

⁸¹ Anbefaling nr. 119 (Polen)

⁸² Anbefaling nr. 111 (Honduras)

⁸³ Anbefaling nr. 104 og 106 (Iran og Hviderusland)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning, idet instituttet bemærker, at anbefalingen efter instituttets opfattelse er uklar.

Diskrimination

Danmark blev anbefalet at sikre, at retten til familieliv, ægteskab og valg af ægtefælle sikres alle personer uden diskrimination på grund af national eller etnisk oprindelse.⁸⁴ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen for så vidt angår ikke-diskrimination.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret ikke at diskriminere i forhold til retten til familieliv, ægteskab og valg af ægtefælle på grund af national eller etnisk oprindelse.

Institut for Menneskerettigheder bemærker i den forbindelse, at mange af de gældende betingelser for ægtefællesammenføring efter den danske udlændingelov indebærer forskelsbehandling af herboende personer med anden etnisk baggrund end dansk, der ønsker at få en ægtefælle til Danmark, i forhold til herboende etniske danskere, der ønsker at få en ægtefælle hertil.

Eksempelvis indebærer den såkaldte 28 års-regel i forbindelse med det gældende tilknytningskrav, at tilknytningskravet ikke stilles for personer, der har haft dansk statsborgerskab i over 28 år, eller personer, der er født og opvokset i Danmark eller kommet til Danmark som mindre barn, og har opholdt sig lovligt i Danmark i over 28 år. Der er indgivet en klage til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende 28 års-reglen.

Endvidere har Folketinget med virkning fra 1. juli 2011 vedtaget en undtagelse til den såkaldte indvandringsprøve i forbindelse med ægtefællesammenføring således, at udlændinge fra Australien, Canada, Israel, Japan, New Zealand, Schweiz, Sydkorea og USA, som søger om ægtefællesammenføring i Danmark, ikke skal opfylde prøvekravet. Undtagelsen begrundes med, at disse specifikke lande har en høj levestandard, er medlemmer af OECD og er omfattet af EU's visumfritagelsesregler, hvorfor statsborgere fra disse lande må antages at have et grundlag for at opnå kendskab til og respektere det danske samfunds værdier og opnå kendskab til det danske sprog, således at det ikke er nødvendigt at stille krav om bestået indvandringsprøve.

Integrationsministeren er ved at nedsætte en kommission, der skal undersøge, hvordan udlændingelovgivningen kan målrettes, således at statsborgere fra bestemte lande får nemmere adgang til Danmark. Institut for Menneskerettigheder har indstillet to personer som mulige medlemmer af kommissionen.

⁸⁴ Anbefaling nr. 102 (Tyrkiet)

24-årsreglen og ægtefællesammenføring

Danmark blev anbefalet at ophæve de lovregler, som i praksis forhindrer samværet med en person, som har udenlandske familierelationer, såvel som de regler, der forhindrer familiesammenføring af ægtefæller, som endnu ikke er fyldt 24 år.⁸⁵ **(afvist)**

Danmark blev desuden anbefalet at implementere anbefalingerne fra Komitéen til afskaffelse af racediskrimination, for så vidt angår betingelserne for ægtefællesammenføring.⁸⁶ **(afvist)**

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingerne, som efter den danske regerings opfattelse er baseret på en misforståelse. Udlændingelovens regler vedrørende familiesammenføring regulerer ikke retten til at indgå ægteskab. Det er desuden den danske regerings holdning, at udlændingelovens nuværende regler vedrørende ægtefællesammenføring er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Undtagelse fra de krav, som normalt skal opfyldes for at opnå familiesammenføring, sker, såfremt Danmarks internationale forpligtelser kræver dette. Hensynet til familiens enhed er direkte nævnt i lovgivningen vedrørende familiesammenføring. I juni 2011 vedtog Folketinget et lovforslag, som blev fremsat af regeringen i marts 2011. Denne nye lov kommer til at reformere lovgivningen vedrørende familiesammenføring og moderniserer herunder 24-år reglen. De nye regler vil træde i kraft den 1. juli 2011.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning, idet instituttet dog bemærker, at en overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser tillige forudsætter, at forvaltningen af udlændingelovens regler om ægtefællesammenføring i praksis er i overensstemmelse med internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheder bemærker endvidere, at instituttet ikke har mulighed for at gennemføre en uafhængig og tilstrækkelig monitorering af praksis på dette samt andre forvaltningsområder, idet instituttet beklageligvis ikke har klar adgang til forvaltningens praksis (se ovenfor).

Overholdelse af traktatforpligtelser

Danmark blev anbefalet at vedtage lovreformer som sikrer familiesammenføring af ægtefæller, som har bosat sig i Danmark, især flygtninges familiemedlemmer, i overensstemmelse med Flygtningekonventionen (1951) og protokollen fra 1967 samt Statsløsekonventionen (1954) og Konventionen om begrænsning af statsløshed (1961).⁸⁷ **(afvist)**

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da den danske regering mener, at udlændingelovens nuværende regler er i fuld overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

⁸⁵ Anbefaling nr. 103 og 127 (Frankrig og Storbritannien)

⁸⁶ Anbefaling nr. 129 (Sverige)

⁸⁷ Anbefaling nr. 116 og 130 (Grækenland og Ecuador)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning, idet instituttet dog bemærker, at en overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser tillige forudsætter, at forvaltningen af udlændingelovens regler i praksis er i overensstemmelse med internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheder bemærker endvidere, at instituttet ikke har mulighed for at gennemføre en uafhængig og tilstrækkelig monitorering af praksis på dette samt andre forvaltningsområder, idet instituttet beklageligvis ikke har klar adgang til forvaltningens praksis (se ovenfor).

Familiesammenføring af børn

Danmark blev anbefalet at tillade familiesammenføring af børn i så mange sager som muligt.⁸⁸ **(accepteret)**

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen. Opholdstilladelse til familiesammenføring af børn tildeles efter ansøgning, hvis udlændingelovens krav er opfyldt. Opholdstilladelse tillades derfor i så mange sager som muligt inden for udlændingeloven. Det er den danske regerings holdning, at reglerne i udlændingeloven er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning, idet instituttet dog bemærker, at en overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser tillige forudsætter, at forvaltningen af udlændingelovens regler om familiesammenføring af børn i praksis er i overensstemmelse med internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheder bemærker endvidere, at instituttet ikke har mulighed for at gennemføre en uafhængig og tilstrækkelig monitorering af praksis på dette samt andre forvaltningsområder, idet instituttet beklageligvis ikke har klar adgang til forvaltningens praksis (se ovenfor).

Kontakt med udenlandsk forælder

Danmark blev anbefalet at sikre, at børn involveret i ægteskabelige tvister har mulighed for at bevare en reel kontakt med den forælder, som er bosat udenlands.⁸⁹ **(accepteret)**

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen. Ifølge dansk lovgivning har et barn og barnets forældre ret til at have og opretholde regelmæssig kontakt med hinanden, forudsat at dette er i barnets bedste interesse. Dette gælder også, hvis en forælder er bosat uden for Danmark. Haag-konventionen fra 1980 om de borgerlige aspekter af international bortførelse af børn har etableret et internationalt samarbejde gennem hvilket en forælder, som er bosat i en medlemsstat, kan fremsende en ansøgning om kontakt til de relevante danske myndigheder.

⁸⁸ Anbefaling nr. 116 (Grækenland)

⁸⁹ Anbefaling nr. 105 (Italien)

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen. Instituttet anbefaler, at Danmark løbende overvåger området.

Permanent opholdstilladelse

Danmark blev anbefalet at revidere kravene til indvandrere og asylansøgere for at opnå permanent opholdstilladelse og statsborgerskab samt at fjerne tilbagevirkende elementer i disse krav.⁹⁰ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen uden nærmere begrundelse.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist anbefalingen uden nærmere begrundelse.

Det er Instituts opfattelse, at de gældende betingelser for permanent opholdstilladelse er komplekse, at forholdet til blandt andet FN's Handicapkonvention er uklart, at det saglige grundlag og nødvendige behov for betingelserne fremstår uklart, samt at administrationen af betingelserne umiddelbart forekommer rigid med mulighed for reel udelukkelse af en række persongrupper fra permanent opholdstilladelse til følge.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Danmark løbende overvåger virkningerne af reglerne om permanent opholdstilladelse i praksis med henblik på at vurdere reglernes overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Statsløse

Danmark blev anbefalet at revidere politikken vedrørende tildeling af statsborgerskab til statsløse personer for at sikre overholdelse af Konventionen om begrænsning af statsløshed.⁹¹ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen, da Danmarks politik vedrørende tildeling af statsborgerskab er i overensstemmelse med Konventionen om begrænsning af statsløshed. Desuden er der blevet iværksat en række initiativer for at sikre fremtidig overholdelse af konventionen.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen. Instituttet bemærker, at integrationsministerens redegørelse til statsministeren om Integrationsministeriets behandling af ansøgninger om indfødsret fra statsløse personer født i Danmark af 7. marts 2001 indeholder en række initiativer, der vil blive iværksat, herunder et intensiveret samarbejde med UNHCR og Institut for Menneskerettigheder. Institut for Menneskerettigheder har drøftet spørgsmålet med såvel Integrationsministeriet og Folketingets Indfødsrets udvalg og anbefaler, at der redegøres nærmere for en konkret tidsplan for at sikre en gennemførelse af initiativerne inden vedtagelse af næste lov om meddelelse af indfødsret..

⁹⁰ Anbefaling nr. 123 (USA)

⁹¹ Anbefaling nr. 115 (Finland)

Udvisning og tilbagesendelse af udlændinge

Danmark blev anbefalet at sikre, at enhver beslutning, som forpligter en udlænding til at forlade landet, er i overensstemmelse med internationale menneskeretlige standarder. Under ingen omstændigheder bør en person, som behøver international beskyttelse, blive udsendt i strid med:

- Flygtningekonventionen;
- Konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf;
- International konvention om borgerlige og politiske rettigheder.⁹² (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingerne. Før udsendelse af en udlænding, som har fået asyl, men som efterfølgende er blevet udvist, undersøger de danske myndigheder, om udlændingen kan tilbagesendes til sit oprindelsesland. Såfremt udlændingen ikke kan tilbagesendes, beslutter myndighederne, hvorvidt udlændingen på ny skal tildeles asyl eller blive i Danmark uden en opholdstilladelse (tålt ophold).

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og ser frem til en redegørelse for, hvilke initiativer der i fremtiden vil blive iværksat for at gennemføre anbefalingen.

Overholdelse af internationale konventioner

Danmark blev også anbefalet at foretage ændringer i udlændingeloven, således at udvisninger i højere grad følger internationale konventioner om menneskerettigheder og flygtninge.⁹³ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da det er den danske regerings opfattelse, at udlændingelovens nuværende regler er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning, idet instituttet dog bemærker, at en overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser tillige forudsætter, at forvaltningen af udlændingelovens regler om udvisning i praksis er i overensstemmelse med internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheder bemærker endvidere, at reglerne om udvisning på grund af kriminalitet m.m. med virkning pr. 1. juli 2011 er skærpet således, at udlændinge, der har begået kriminalitet af en vis karakter, skal udvises af Danmark, med mindre udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det er imidlertid ikke fastlagt i tilstrækkelig grad i lovgivningen, hvorledes dommere og administrative myndigheder skal foretage denne vurdering. Endvidere skal en udlænding, der ikke kan udvises, altid udvises betinget. Instituttet anbefaler, at retspraksis nøje overvejes, og at der iværksættes initiativer til at kvalitetssikre anklagemyndighedens tiltale praksis og domstolenes retspraksis.

⁹² Anbefaling nr. 120 (Mexico)

⁹³ Anbefaling nr. 125 (Holland)

Udsendelse til forfølgelse

Danmark blev anbefalet at revidere sin praksis for udsendelse af udlændinge til områder, hvor de risikerer forfølgelse eller alvorlig overlast;⁹⁴ (**afvist**)

Danmark blev anbefalet at udvise særlig forsigtighed, når udlændinge tilbagesendes til Irak.⁹⁵ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingerne, som efter den danske regerings opfattelse er baseret på en misforståelse. Ifølge udlændingelovens § 7 tildeles opholdstilladelse – efter ansøgning – til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af Flygtningekonventionens bestemmelser, eller hvis udlændingen ved hjemsendelse til sit oprindelsesland risikerer dødsstraf eller at blive udsat for tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Beslutninger træffes efter en konkret og individuel vurdering af ansøgerens sag sammenholdt med baggrundsinformation om forholdene i ansøgeren oprindelsesland.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder tager Danmarks svar til efterretning. Institut for Menneskerettigheder bemærker, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol den 28. juni 2011 fandt, at en udsendelse af somaliske statsborgere til Mogadishu i Somalia ville udgøre en krænkelse af Menneskerettighedskonventionens artikel 3 (dommen *Sufi and Elmi vs. The United Kingdom*). Flygtningenævnet har efter dommens afsigelse besluttet at stille behandlingen af verserende sager vedrørende somaliske statsborgere i bero indtil videre samt at udsætte udrejsefristen i sager, hvor somaliske statsborgere har fået afslag på asyl og aktuelt er i udsendelsesposition.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Danmark nærmere overvejer, om Danmark kan forbedre indsamlingen af baggrundsinformation om forholdene i asylansøgers oprindelseslande således, at det sikres, at der ikke træffes afgørelser, som indebærer udsendelse i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Overvågning af forhold i oprindelsesland

Danmark blev anbefalet tæt at overvåge situationen i asylansøgers oprindelsesland;⁹⁶ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da udlændingelovens regler giver tilstrækkelig beskyttelse i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder beklager, at Danmark har afvist anbefalingen. Instituttet bemærker, at for eksempel Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 21. januar 2001 om udsendelse af asylansøgere til Grækenland i medfør af EU's Dublin-procedure var i strid med blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens artikel 3 om tortur og anden umenneskelig og nedværdigende behandling eller straf og artikel 13 om effektive retsmidler

⁹⁴ Anbefaling nr. 117 og 126 (Schweiz og Korea)

⁹⁵ Anbefaling nr. 117 (Schweiz)

⁹⁶ Anbefaling nr. 126 (Korea)

(dommen *M.S.S. v. Belgium and Greece*). Inden dommens afsigelse havde Danmark udsendt en række personer til Grækenland. Dette var sket så sent som i efteråret 2010 og efter det tidspunkt, hvor Menneskerettighedsdomstolen havde besluttet, at landene burde stille udsendelser i bero. Danmark krænkede derved en række personer menneskerettigheder. Nogle af disse personer opholder sig formentlig fortsat i Grækenland under forhold, som krænker deres menneskerettigheder. Dette eksempel viser, at der kan være behov for at monitorere forholdene i modtagerlandene og om nødvendigt reagere derpå.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Danmark nærmere overvejer, om Danmark kan forbedre indsamlingen af baggrundsinformation om forholdene i asylansøgeres oprindelseslande.

Diplomatiske forsikringer

Danmark blev anbefalet ikke at anvende diplomatiske forsikringer til at omgå princippet om non-refoulement;⁹⁷ (accepteret)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen. Ifølge udlændingelovens § 31 kan en udlænding ikke udsendes til et land, hvor den pågældende risikerer dødsstraf eller at blive udsat for tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. En udlænding kan heller ikke udsendes, hvis vedkommende risikerer at blive videresendt til et sådant land. Beskyttelsen mod refoulement er absolut.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen. Instituttet bemærker, at Danmark tidligere ikke har udelukket muligheden for at udsende personer – både udlændinge og danskere – mistænkt for terrorrelaterede aktiviteter på grundlag af diplomatiske forsikringer, og at diplomatiske forsikringer for nylig har været anvendt i Danmark.

Den 30. juni 2011 stadfæstede Østre Landsret imidlertid en byretsdom om, at en dansk statsborger, som i 2005 havde begået våbenkriminalitet, ikke kunne udsendes til Indien uanset en indgået aftale om diplomatisk forsikring mellem Danmark og Indien. Retten fandt, at danskere ved en udsendelse ville risikere behandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3. Afgørelsen viser, at domstolene foretager en indgående prøvelse af regeringens beslutninger på dette område. Instituttet anbefaler, at regeringen fremover udviser større tilbageholdenhed i anvendelsen af diplomatiske forsikringer.

⁹⁷ Anbefaling nr. 118 (Schweiz)

10. Oprindelige folk

FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder

Danmark blev anbefalet effektivt at implementere FN's deklARATION om oprindelige folks rettigheder.⁹⁸ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Diskrimination af oprindelige folk

Danmark blev anbefalet at vedtage stærkere foranstaltninger til beskyttelse af minoriteter og oprindelige folk mod diskrimination og at sikre deres adgang til offentlige ydelser.⁹⁹ (**afvist**)

Danmarks svar

Danmark **afviste** anbefalingen, da det var uklart, hvad den indebar.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen om effektiv implementering af FN's deklARATION om oprindelige folks rettigheder.

Instituttet savner imidlertid en redegørelse for, hvilke betydning den danske regering tillægger FN's deklARATION om oprindelige folks rettigheder efter indførelsen af Grønlands selvstyre i 2009, ligesom det nærmere bør undersøges, hvilke problemstillinger der knytter sig til diskrimination af Grønlændere i Danmark samt – som nævnt i anbefalingen - beskyttelse af minoriteter og oprindelige folk mod diskrimination og lige adgang til offentlige ydelser.

⁹⁸ Anbefaling nr. 47 (Iran)

⁹⁹ Anbefaling nr. 113 (Korea)

11. Udviklingsbistand

Danmark blev anbefalet at fortsætte med at yde udviklingsbistand i overensstemmelse med FN's mål på 0,7 procent af bruttonationalproduktet og at fortsætte med at støtte udviklingslande med at bekæmpe fattigdom.¹⁰⁰ (**accepteret**)

Danmarks svar

Danmark **accepterede** anbefalingen uden yderligere bemærkninger.

Institut for Menneskerettigheders bemærkninger

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at Danmark har accepteret anbefalingen og fremhæver, at fremme af demokrati og menneskerettigheder bør indtage en central placering i udviklingsarbejdet, da forudsætningen for en stabil og acceptabel samfundsudvikling i mange tilfælde forudsætter støtte til demokratisering og menneskeretsbeskyttelse. Fattigdom kan bekæmpes også af stater, der ikke bekender sig til demokrati og menneskerettigheder, men Danmarks udviklingspolitik bør baseres sig på FN's standarder.

¹⁰⁰ Anbefaling nr. 49 og 50 (Pakistan og Bangladesh)

12. Supplerende litteratur

Nedenfor følger en liste over supplerende dokumenter af relevans for den danske UPR proces og udgivelser vedrørende UPR generelt.

Institut for Menneskerettigheders publikationer:

Fokus på den Universelle Periodiske Bedømmelse – en kort præsentation

En præsentation af UPR processen generelt. Publikationen er udgivet på dansk, grønlandsk, engelsk, fransk, arabisk, russisk og kinesisk. Publikationen kan downloades på Institut for Menneskerettigheders hjemmeside:

<http://menneskeret.dk/viden/tema/tema+om+universal+periodic+review/fokus+p%c3%a5+upr>

Submission by the Danish Institute for Human Rights to the Universal Periodic Review of Denmark 2nd May 2011, 11th session of the Working Group under the UN Human Rights Council – *The normative and institutional human rights framework of Denmark*

Publikationen er Institut for Menneskerettigheders rapport med anbefalinger til den danske regering. I rapporten fokuseres overordnet på de menneskeretlige strukturer i Danmark.

Universal Periodic Review of Denmark 2011 – Selected human rights concerns and suggestions for recommendations

I denne rapport har Institut for Menneskerettigheder samlet prioriterede anbefalinger inden for en række forskellige områder. Anbefalingerne er blandt andet baseret på anbefalinger fra instituttets egne rapporter, anbefalinger fra FN's komitéer og Special Procedures samt civilsamfundsrapporter til den danske UPR proces.

Den universelle periodiske bedømmelse af Danmark 2011 – sammenskrevne anbefalinger fra FN's Menneskerettighedsråd

Publikationen er en sammenskrivning og systematisering af de 133 anbefalinger, som blev givet til Danmark den 2. maj 2011.

Universal Periodic Review first cycle – Reporting methodologies from the position of the state, civil society and national human rights institutions

Rapporten beskriver henholdsvis staters, civilsamfundets og nationale menneskerettighedsinstitutioners rolle i forbindelse med UPR.

Officielle dokumenter fra den danske UPR proces:¹⁰¹

Views on conclusions and/or recommendations, voluntary commitments and replies presented by the State under review, Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, Denmark, Addendum, 13 September 2011, A/HRC/18/4/Add.1

Danmarks accept eller afvisning af de 133 anbefalinger og en begrundelse herfor.

Draft report of the Working Group on the Universal Periodic Review

¹⁰¹ Alle officielle dokumenter er tilgængelige på: <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/PAGES/DKSession11.aspx> (9.5.2011)

Resultatet af Danmarks bedømmelse med alle landes kommentarer og anbefalinger.

National report submitted in accordance with paragraph 15 (a) of the annex to Human Rights Council resolution 5/1

Danmarks rapport til brug for den Universelle Periodiske Bedømmelse.

Compilation prepared by the Office of the High Commissioner for Human Rights in accordance with paragraph 15 (b) of the annex to Human Rights Council resolution 5/1

Rapporten er en sammenfatning af anbefalinger til Danmark fra FN's menneskerettighedskomiteer, Special Procedures og FN's højkommisær for flygtninge.

Summary prepared by the Office of the High Commissioner for Human Rights in accordance with paragraph 15 (c) of the annex to Human Rights Council resolution 5/1

Rapporten er en sammenfatning af rapporter indsendt af civilsamfundsorganisationer, Institut for Menneskerettigheder og organisationer fra Europarådet. De enkelte rapporter kan desuden findes på FN's hjemmeside angivet ovenfor.

Advance Questions to Denmark

Advance Questions to Denmark add. 1

Advance Questions to Denmark add. 2

Dokumenterne indeholder skriftlige spørgsmål fra landerepræsentationer i FN's Menneskerettighedsråd til besvarelse af den danske delegation under Danmarks UPR.

